<u>שאלות ותשובות - ליום שלאחר פקיעתו של חוק טל</u>

שאלה: מהו המצב החוקי עם פקיעתו של חוק טל?
תשובה: עם פקיעתו של חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אמנותם, התשס"ב-2002 ("חוק טל"), **ובהעדר הסדר חוקי אחר שמחליף אותו**, החוק החל לעניין השירות בצבא הוא חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו-1986.

שאלה: מה קובע חוק שירות ביטחון?
תשובה: לפי חוק שירות ביטחון רשאי הפוקד (הגורם בצה"ל שהוסמך לכך ע"י שר הביטחון) לקרוא לכל אזרח ישראלי בן 16.5 להתייצב לרישום ולבדיקות ובגיל 18 לשירות צבאי אם נמצא כשיר לשירות. שר הביטחון רשאי לפטור משירות או לדחות את גיוסו של מועמד לשירות, מטעמים הקשורים בהיקף הכוחות של צה"ל, מטעמים הקשורים בצרכי חינוך, התיישבות ביטחונית, המשק הלאומי, טעמי משפחה או טעמים אחרים. (סעיף 36)

שאלה: מה קבע בג"צ?
תשובה: בפסקי הדין של בית המשפט העליון, בבג"צ רובינשטיין משנת 1998 ובג"צ רסלר משנת 2012, נקבע כי על אף הוראות חוק שירות ביטחון, שר הביטחון אינו מוסמך להעניק **פטור גורף** משירות צבאי לכלל הציבור החרדי – **נדרש לעגן זאת בחקיקה ראשית**, וכן **שלא ניתן להאריך את חוק טל במתכונתו הנוכחית.**

שאלה: האם חוק שירות ביטחון חל גם על ערבים ישראלים?
תשובה: כעיקרון חוק שירות ביטחון חל על כל אזרח ישראלי שהגיע לגיל 16.5, אך הפוקד מפעיל את סמכותו לפי החוק ואינו קורא לאזרחי ישראל הערבים לרישום, בדיקות וגיוס. פסקי הדין של בית המשפט העליון אינם עוסקים בשאלת גיוסם של אזרחי ישראל הערבים ועל כן הטיפול בסוגיה זו אינו מתחייב כרגע מטעמים משפטיים. **לא הופעל על האוכלוסיה הערבית מעולם ולא עלה בבג"צ**

שאלה: האם חובה לגייס את כל החרדים ביום 2.8.2012?
תשובה: על-פי החוק **צה"ל אינו מחויב לגייס מיד את כל ברי השירות** החרדים שאינם משרתים כרגע. **החוק מאפשר לדחות בשנה נוספת את מי ששירותם נדחה בעבר** (למשל מי שקיבלו דחיית שירות במסגרת חוק טל) **או לדחות עד גיל 20 את גיוסם של חייבי שירות**.(שיקול הפוקד)

שאלה: מה יעשה צה"ל ביום 2.8.2012?
<u>שר הביטחון הנחה את צה"ל להגיש לו בתוך 30 יום הצעה ליישום חוק שירות בטחון</u> ביחס לאוכלוסיית החרדים ומי ששירותו נדחה במסגרת חוק טל.**השר הנחה כי הצעת צה"ל תשקף** :
את פסיקת בית המשפט העליון,
את צרכי צה"ל וערכיו,
את עקרון הגברת השוויון בנטל
ואת נתוני הפרט והתאמתו לשירות.

שאלה: מה מעמדם של מי שהחלו במסלול של שירות אזרחי ודחיית שירות לפי חוק טל?
תשובה: **<u>מי שהחל במסלול</u>** של שירות אזרחי ודחיית שירות לפי חוק טל ישלים את שירותו לפי החוק ויהיה זכאי לכל ההטבות שהיו מוקנות לו לפני פקיעת החוק.

שאלה: מה יעלה בגורלו של מסלול דחיית שירות לטובת ביצוע שירות אזרחי?
תשובה: מסלול דחיית השירות הצבאי לטובת ביצוע שירות אזרחי היה קבוע בחוק טל. עם פקיעתו של החוק מסתיים גם הסדר זה וביצוע שירות אזרחי אינו מקנה יותר פטור משירות צבאי.

שאלה: מה יעלה בגורלן של ישיבות ההסדר?
תשובה: השירות בישיבות ההסדר עוגן גם הוא בחוק טל שפקע. עם זאת פעילותן של ישיבות ההסדר לא תיפסק ולא ייפגע ההסדר בין הישיבות לבין הצבא, שכן זה מוגדר וקבוע גם בפקודות הצבא.
המסלול קיים עוד טרם חוק טל מעוגן בפקודות הצבא וימשיך להיות מיושם בהתאם.